

PB-PP|B-33507
BELGIË(N) · BELGIQUE

HET KIKKERTJE

JE BEESTIGSTE JEUGDBEWEGING

ZOMER 2023

Jaargang 43 - nummer 4 - juni, juli, augustus 2022-2023
Driemaandelijks nationaal tijdschrift van JNM vzw. Afgiftekantoor Gent x - P 308588
V.U. Jeugdbond voor Natuur en Milieu vzw, Kortrijksepoortstraat 192, 9000 Gent

JNM

Een jeugdbeweging
voor en door jongeren
Spel en plezier
Wild van natuur
Wild voor milieu
Uit verwondering en bezorgdheid
Open voor iedereen
Ongebonden
En een beetje tegendraads

LID WORDEN EN BLIJVEN

We vinden het belangrijk dat iedereen met interesse voor natuur en milieu bij JNM terecht kan. Daarom kan je kiezen uit drie verschillende lidgeldtarieven. Het standaardtarief is 26 euro. Als je JNM wat meer wil steunen, kan je kiezen voor het verhoogd tarief van 32,5 euro. Als je het financieel moeilijker hebt, dan kies je het verlaagd tarief van 5 euro.

Voor steunleden is het standaardtarief 30 euro. Er is ook een verlaagd tarief van 24 euro (je krijgt dan ook een abonnement op de Euglena)

Instellingen, bibliotheken, scholen... kunnen lid worden voor 40 euro (je krijgt een abonnement op Euglena + Kikker)

CONTACTEER ONS

Op lokaal niveau zetten honderden vrijwilligers zich in om JNM'ers van 40 afdelingen uren speelplezier te bezorgen. Vul je gemeente in bovenaan op jnm.be en je komt terecht op de contactpagina van je afdeling.

Op nationaal niveau wordt de werking gedragen door het hoofdbestuur. Dat zijn ongeveer 70 vrijwilligers die zich in tien werkgroepen en ploegen inzetten. Je vindt de contactgegevens van het hoofdbestuur op jnm.be/hb.

Het hoofdbestuur en de afdelingen worden ondersteund door acht personeelsleden op het nationaal secretariaat in Gent.

Heb je een administratieve vraag, mail naar: info@jnm.be, of bel 09 223 47 81

WERKTEN MEE AAN DIT NUMMER

Lay-out: Chiara Jacobs

Inhoud: Marieke Geysels, Kristiaan Proesmans, Elewout Acke, Eveline Van den Steen

Foto cover: Unsplash

VOORWOORD

Dag Lieve Piepers

Terwijl jullie de laatste dagen op de schoolbanken zitten, nog enkele toetsen maken en afscheid nemen van jullie vriendjes en vriendinnetjes op school, is jullie leiding in volle voorbereiding om jullie een onvergetelijke tijd te bezorgen tijdens de zomerkampen.

Misschien kan je al eens in het gras gaan liggen en wegdromen over die geweldige zwempartijtjes, dat ene super coole nachtspel, of dat lekkere kampeten dat de foers voor jullie op tafel toveren. Of... een hudo die superhard stinkt.

Ik ben er zeker van dat jullie nu al keihard uitkijken naar die kampenzomer en niet kunnen wachten om jullie rugzak in te pakken.

Na de zomer is het terug naar school: toetsen maken, rekenen, schrijven... En dan moet je al je vriendjes van kamp zo ontzettend missen.

Maar niet getreurd, daar hebben wij iets op gevonden. Van 15 tot 17 september is het Trollefeest! Daar kan je al je vriendjes en vriendinnetjes van op kamp terugzien en samen weer dolle avonturen beleven.

Ik hoop dat jullie net zo hard uitkijken naar de zomer als ik. En dat het dan wel wat beter weer mag worden!!!

Zonnige groetjes

Jullie Opperpiep
Marieke

Vlaamse
overheid

INHOUDSTAFEL

VOORWOORD

**OZONGAT EN
BROEIKASEFFECT**

PIEPPOST

VERHAALTJE

WINKELPAGINA

Heb jij al madeliefjes
gespot? In de zomer zijn
ze volop in bloei!

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

**AZIAAT OF
EUROPEAAN?**

**HET BOERENVERSTAND
VAN MIEREN**

**KUNNEN STERREN
ECHT UIT DE LUCHT
VALLEN?**

WEDSTRIJD

AZIAAT OF EUROPEAAN?

Door Elewout Acke

Het is zomer, het seizoen van de insecten. Dus ook het seizoen van de wespen! De laatste jaren zijn er steeds meer wespen, en ook deze zomer zien de voorspellingen er niet zo rooskleurig uit. Er vliegen zelfs reuzewespen rond! Misschien heb je wel al eens gehoord van de Aziatische hoornaar? Of van de Europese hoornaar? Maar ken je ook het verschil tussen deze twee reuzen? Dat weet je best wel, want de ene is een stuk agressiever dan de andere!

Belgische vlag (bouw)

De Aziatische hoornaar (*Vespa velutina*) die in België voorkomt (want er zijn veel soorten):

heeft een zwart borststuk, een oranje-rood gezicht, zwarte poten met gele uiteinden en het achterste stuk is geel-oranje

een werkster kan 2,5 cm lang worden, terwijl een koningin gemakkelijk 3 cm wordt.

Maar een Europese hoornaar (*Vespa crabro*) is vaak nog groter! Bij deze soort:

kan de koningin wel 3,5 cm lang worden!

deze wesp heeft rood(-bruine) poten en kop, met een zwart-geel achterlijf. Vanwaar ken je die kleuren? Van de Belgische vlag!

Dat is een goed trucje om deze twee wespen uit elkaar te houden: de Europese hoornaar heeft de drie kleuren van de Belgische vlag. En België is een Europees land!

1000 hoornaartjes (nest en leefgebied)

De Europese hoornaar maakt een nest van de vezels van dode bomen. Dat nest maken ze in een donker hol, dat kan ondergronds zijn of bijvoorbeeld in een boomholte. In zo'n nest ontspruiten al snel 500 tot 1000 nieuwe hoornaartjes.

Een Aziatische hoornaarskoningin kan echter méér dan 1000 eitjes leggen. Dat doet ze in een loshangend nest, met zo'n 50-80 cm als diameter. Deze vind je zowel in hoge bomen als in stedelijke plekken, zoals in garages. Dus je kan hoornaars zowel in de stad als in een bos aantreffen.

Vliegende moordmachine (voedsel en gedrag)

Onze inheemse soort voedt zich vooral met andere wespen. Deze hoornaar is dus nuttig, want hoe minder wespen, hoe beter! (dat zeg ik niet graag...) Ze komt niet op zoete dingen af en blijft het liefst zelfs uit de buurt van mensen, in tegenstelling tot kleinere wespen.

Als je echter haar nest vernielt, of je bedreigt het dier (wat je zeker niet mag doen!), dan kan ze wel eens steken! Maar niet gevreesd, zo'n steek doet misschien wel veel pijn, maar het bevat minder gif dan de steek van een gewone wesp.

Europese hoornaar

Om nesten van de Aziatische hoornaar zo snel mogelijk te kunnen vernietigen, bestaat er een meldpunt: vespawatch. be en je kan ook de brandweer verwittigen. Probeer zeker nooit zelf een nest uit te verwijderen.

Dat laatste, over de steek, geldt ook voor z'n Aziatische tegenhanger, maar voor de rest is deze wel een stuk wreder! Deze eet heel graag bijen, het liefste doodt deze een heel nest in één keer! De hoornaar blijft dan een hele tijd voor een bijenkast hangen en vermoordt elke bij die naar binnen of naar buiten gaat. Zo zijn er al snel een heleboel bijen minder, als je weet dat één nest van deze hoornaar al meer dan 1000 hoornaartjes kan bevatten. Daarom is het zeker aangewezen om elke Aziatische hoornaar die je tegenkomt, te melden! Zo kunnen deze 'vliegende moordmachines' worden 'verwijderd'.

Aziatische hoornaar

Wist je dat...

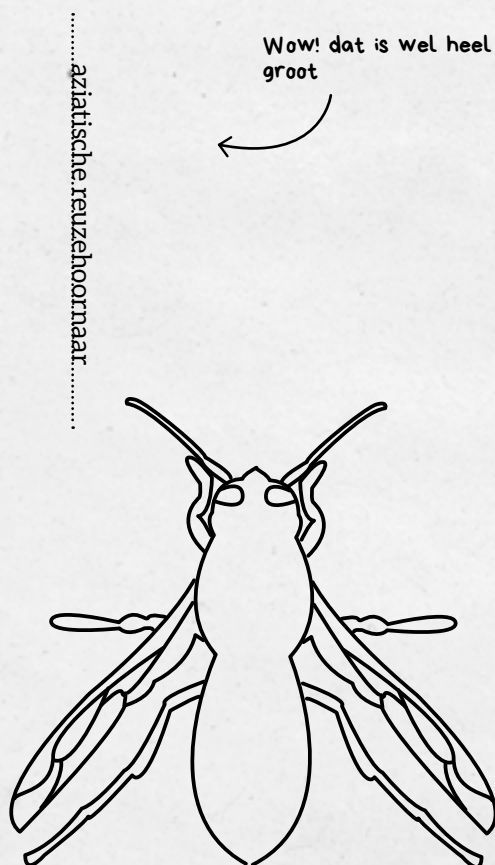
een Aziatische hoornaarskoningin meestal twee nesten maakt? In het eerste, niet al te grote nest, legt ze maar enkele eitjes, die ze zelf voedt. Als die zijn uitgekomen, bouwt ze haar tweede en ook 'echte' nest, waar ze de rest van haar eitjes legt. De werksters die in het eerste nest waren geboren, helpen haar dan met het voeden van die andere eitjes.

Wist je dat...

door de te warme winters, zeker die van 2022-2023, de Aziatisch hoornaars veel beter overleven? Meestal sterven ze bij vriestemperaturen, maar die waren zeldzaam deze winter. Gelukkig hebben we nog de Europese hoornaar, die een soort van 'concurrent' van de Aziatische is. Zo vindt die laatste minder snel een gezellig plekje.

Wist je dat...

er een nog grotere hoornaar bestaat? Deze Aziatische reuzehoornaar (4,5 - 5,5 cm) is gelukkig nog nooit in Europa waargenomen. Oef...!

Geef deze hoornaar de juiste kleuren van een Europese hoornaar (zonder spieken natuurlijk!)

OZONGAT EN BROEIKASEFFECT

Door Elewout Acke

De klimaatverandering... Er is de laatste tijd veel nieuws rond dit thema. Maar wat heeft het broeikaseffect daarmee te maken? En heeft het ozongat hier ook invloed op?

Het gat in de ozonlaag, wat is dat eigenlijk?

Zoals je wel al weet zit er rond de aarde een laagje ozongas. Dit zit in onze atmosfeer. Nu, die ozonlaag bestaat uit 'deeltjes' ozongas. Dat is logisch, toch? Maar als er te weinig deeltjes zijn, dan ontstaat er een gat in die laag.

“Wist je dat... ozon BLAUW is, zowel als gas, vloeistof, als in vaste vorm?”

Natuurlijk gaan die deeltjes niet zomaar in lucht op. Alhoewel... er zijn een aantal gassen die ozon (O3) heel snel kunnen vernietigen. En dan is die ozon 'weg'.

Die gassen zaten vroeger veel in spuitbussen, zoals van haarlak, en in onder andere airconditioning-systemen (airco). Als die massaal in de atmosfeer terechtkomen, dan vernietigen die de ozondeeltjes en dan komt er een gat in de ozonlaag.

Maar wat is daar nu eigenlijk erg aan? Wel, de ozonlaag houdt ultraviolette stralingen van de zon tegen. Als die de aarde bereiken, worden wij (alle organismen op aarde) daaraan blootgesteld en lopen we risico om bijvoorbeeld huidkanker te ontwikkelen.

Maar, niet gevreesd! We hebben onze fouten ingezien en door een grootschalig verbod op overmatig gebruik van die ozonvernietigende gassen, is de oplossing nabij! (maar niet te vroeg juichen, hé!)

En het broeikas effect, wat is dat?

Dat is iets anders! Sla deze twee dingen niet door elkaar! Broeikasgassen zijn ook gassen die in de atmosfeer zitten. Het gaat hier om methaan (CH₄), koolstofdioxide (CO₂), lachgas (N₂O), waterdamp (H₂O) en nog enkele andere gassen (waaronder ook ozon). De warmte van de zonnestralen die door de atmosfeer gaan, wordt grotendeels door het aardoppervlak teruggekaatst.

De broeikasgassen zorgen ervoor dat die

warmtestraling niet terug door de atmosfeer naar de ruimte gaat, of toch een deel niet. Deze gassen houden de warmte vast en kaatsen de stralen weer naar de aarde, die ze op zijn beurt terugkaatst... Zo blijft de warmte behouden en wordt het niet onleefbaar koud op onze planeet. Door dit natuurlijke broeikas effect is de gemiddelde temperatuur op aarde nu 15°C.

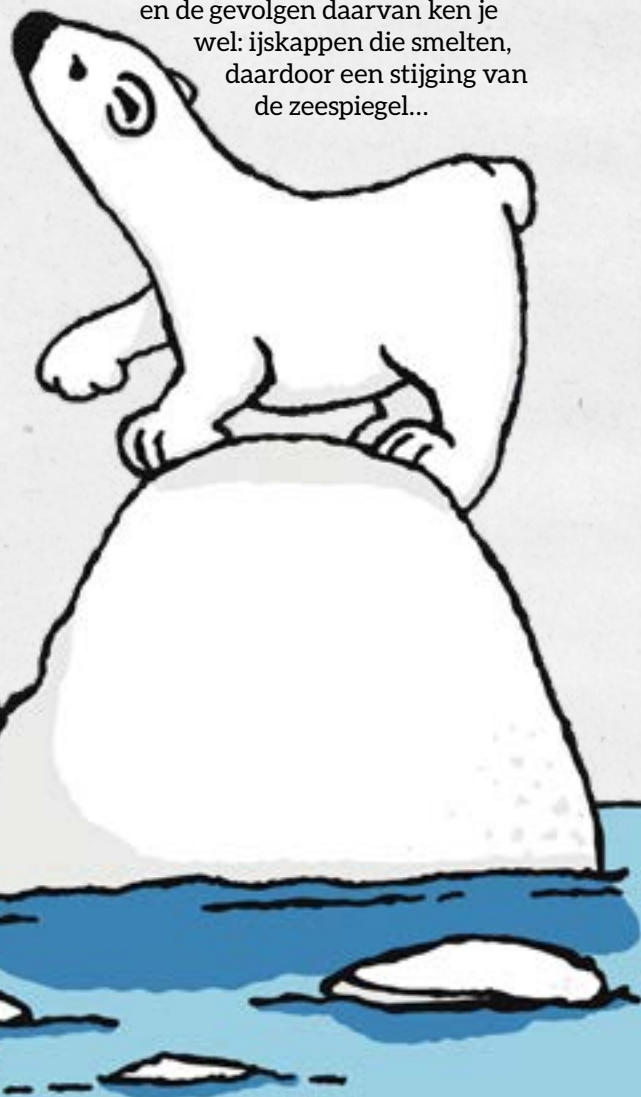
Maar...

Uiteraard is er weer een grote 'MAAR'! Doordat wij (de mensen) veel te veel fossiele brandstoffen verbranden, komen er heel veel broeikasgassen vrij. Het gaat vooral om CO₂ (uit auto's, vliegtuigen, industrie...) en CH₄ (door onder andere de veeteelt, want de 'uitstoot' :) van koeien is methaangas).

Als er te veel broeikasgassen in de atmosfeer aanwezig zijn, wordt die warmte-vasthoudende laag heel dik.

Daardoor houdt de atmosfeer steeds meer warmte vast en warmt de aarde op.

De opwarming van de aarde is een feit en de gevolgen daarvan ken je wel: ijskappen die smelten, daardoor een stijging van de zeespiegel...

**“Wist je dat...
de gemiddelde
temperatuur op aarde
zónder het broeikas effect
-18°C zou zijn?”**

Er zijn mensen die zeggen dat we de opwarming niet meer kunnen stoppen en dat we onze eigen vernietiging tegemoet gaan, maar zo pessimistisch ben ik niet! Als we nú allemaal samen alles op alles zetten om de opwarming tegen te gaan, kunnen we ze nog stoppen. Want het spreekwoord zegt: “Waar een wil is, is een weg!”

Conclusie: het gat in de ozonlaag heeft niets met de opwarming van de aarde te maken. Door dit fenomeen worden we echter wel blootgesteld aan ultraviolette stralingen, die schadelijk zijn voor alle organismen op aarde. Ook voor ons dus!

Het versterkte broeikas effect daarentegen, is hét proces dat de opwarming van de aarde veroorzaakt en in de hand werkt. Als er te veel broeikasgassen, in ons geval vooral in de vorm van uitstoot, in de atmosfeer terecht komen, dan wordt die laag te dik. Dat zorgt ervoor dat een groot deel van de warmtestralen niet naar de zon kunnen teruggestuurd worden. En dat zorgt er dan weer voor dat de aarde opwarmt...

**“Als we nú allemaal samen alles op alles
zetten om de opwarming tegen te gaan,
kunnen we ze nog stoppen”**

HET BOERENVERSTAND VAN MIEREN

Door Kristiaan Proesmans

Er gaat geen week voorbij of er verschijnt wel iets over landbouwers in de media.

Om wat meer te weten te komen over landbouw staken we ons licht op bij ervaren rotten in het vak, zo van het type waarvan de voorouders en de ouders van hun voorouders al in de landbouw zaten. Waarschijnlijk denk je nu aan mensen die het weer kunnen voorspellen door te kijken hoe koeien met hun staart draaien, of op welke elektriciteitsdraad de zwaluwen zitten bij valavond. Van die rare kwieten, vol bijgeloof en boeren-spreuken.

Helaas... toen ik mijn lijst maakte van oudste landbouwfamilies in België zaten daar helemaal geen mensen tussen! Nee, het waren allemaal mieren.

Ik kan dus niet anders dan jullie wegwijs maken in de landbouwpraktijken van mieren. Net zoals er mensen zijn die gewassen kweken en kuddes onderhouden, zijn er ook mieren die dat doen. Onderzoekers ontdekten dat ongeveer 30 miljoen jaar geleden een bepaalde soort mieren zich afsplitste en aan landbouw begon te doen. Waarschijnlijk deden ze dat om beter te overleven in het drogere klimaat waar ze toen naartoe trokken.

ik heb hier een goed blaadje gevonden!

De schimmelkwekerij

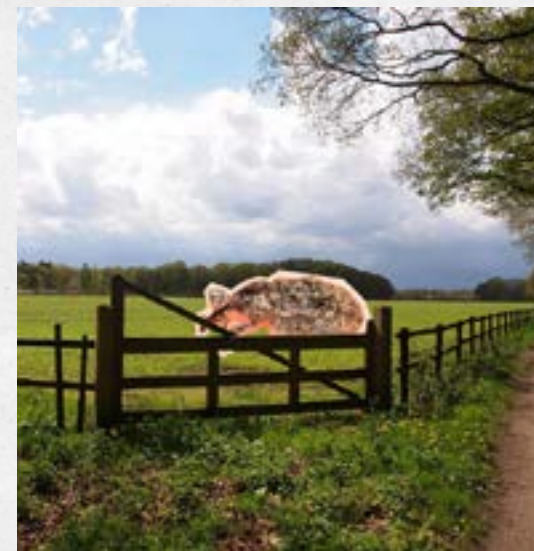
Als je mieren goed observeert, zie je ze soms stukken blaadjes door het bos of door je tuin dragen. Vaak volgen ze dan allemaal hetzelfde spoor dat naar hun kolonie leidt. Mieren eten die bladeren niet zelf op, maar gebruiken ze om schimmels te maken. Van die schimmels smullen ze dan wel hun buikje rond.

Schimmels kweken vraagt redelijk veel ervaring, want het lukt niet met alle bladeren. Mieren kennen hun bladeren natuurlijk wel, maar om extra zeker te zijn, proberen ze nieuwe planten eerst uit in kleine hoeveelheden in hun schimmelboerderij.

Een kudde snuitkevers

Een andere landbouwtechniek van mieren is snuitkevers houden. Snuitkevers produceren een soort suikerwater (honey dew) en daar zijn mieren dol op. Daarom bouwen ze een weide rond de snuitkever. Die is daar ook blij mee, want de mieren houden roofdieren bij hem weg. Bescherming in ruil voor eten. Geen slechte deal toch?

En er zijn ook rupsen met zo een gespecialiseerd 'mierorgaan' dat 'honey dew' afscheidt. Bovendien hebben rupsen vibrerende organen. Die vibratie verplaatst zich via de plant waar de rups op zit en zo signaleert de rups aan de mieren dat ze hulp nodig heeft.

De mieren vallen dan de oorzaak van het gevaar aan. Een bekend voorbeeld van zo'n gevaar zijn parasiterende wespen. Deze dieren leggen hun eieren in het lichaam van de rups. Brrrr! Ik zou ook bescherming zoeken!

Om het allemaal samen te vatten: landbouw is niet enkel iets van de mens. Nee, de mier kent de kneepjes van het vak al veel langer. En wie weet, als je lang genoeg les volgt bij de mier, kan je ook je eigen snuitkeverboerderij beginnen. Als het zover is, laat de JNM iets weten. Daar kunnen nog veel leuke activiteiten uit komen!

PIEP POST!

Piepers! Er vloog bijna een half bos vogels door onze mailbox. Sommige konden we vangen en kan je hier bewonderen op papier. We hadden twee winnaars beloofd. Dat zijn **Wannes Willems** en **Matteo Tambuyzer**. Zij kregen ondertussen het vogelboek van Anna Schneider in de brievenbus.

Won jij geen exemplaar? Niet getreurd, trek je stoute schoenen aan, spreek de grootste vogelliefhebber in je afdeling aan en vraag of die je de kneepjes van het vogelkijken wil leren. Wedden dat je er ook heel snel mee weg bent.

Ravi & Mani

Obi

Matteo

Wannes

Anna

Nemo

Aaron

Fela

Martijn

Martijn

Miel

KUNNEN STERREN ECHT UIT DE HEMEL VALLEN?

door Eveline Van den Steen

Vallende sterren: je hebt er vast al over gehoord. Misschien heb je er zelfs al eens gezien! Maar zijn vallende sterren echt sterren die uit de hemel vallen? Waar vallen ze dan naartoe? En waarom kan je op sommige momenten veel meer vallende sterren zien dan anders?

Op reis in de ruimte

Om erachter te komen wat vallende sterren juist zijn, gaan we eerst een reisje maken door de ruimte. Stap dus maar snel in jullie raket! Klaar voor de lancering? 3, 2, 1, en we zijn vertrokkeeeen!

Met een enorme snelheid vliegen we naar de ruimte. We moeten eerst door de atmosfeer van de aarde, dat is de laag lucht die als een dekentje rond de aarde zit. Wanneer we uit de atmosfeer zijn, komen we aan in de ruimte. Op het eerste zicht is het hier helemaal leeg. Maar gelukkig is er wel van alles te zien in de verte! Ik zie de maan en andere planeten zoals Mars en Saturnus. Bovendien zijn er heel veel sterren te zien. De ster die het dichtstbij staat is onze zon, maar in de verte zijn er ook een heleboel sterren die je 's nachts kan zien vanop de aarde.

Zo ziet de aarde eruit vanuit de ruimte

Maar als je wat beter kijkt, zie je dat het tussen al die planeten en sterren toch niet helemaal leeg is. Er komen ook kleine stofjes voor. Sommige van deze ruimtestofjes zijn inimini klein, maar er zijn ook precies kleine steentjes. Nog andere zijn giga rotsblokken! Zo'n giga rotsblokken komen niet zo vaak in de buurt van de aarde, maar de inimini ruimtestofjes wel. Daarom kunnen ze soms zelfs met de aarde botsen.

Grote rotsblokken in de ruimte

Wat zijn vallende sterren?

Die ruimtestofjes vliegen supersnel door de ruimte. Wanneer ze meteen tegen de aarde zouden botsen, zou het daardoor een hele harde botsing zijn. Gelukkig hebben we de atmosfeer, de laag lucht die rond de aarde zit, om ons te beschermen. Een ruimtestofje valt dus niet rechtstreeks op de aarde, maar moet eerst door de atmosfeer. Terwijl het ruimtestofje door de atmosfeer gaat, wrijft het tegen de lucht.

Door deze wrijving worden het ruimtestofje en de lucht rond het ruimtestofje superwarm. Je kan het vergelijken met

wanneer je in de winter je handen tegen elkaar wrijft als je het koud hebt. Dan worden je handen warm en hoe sneller je wrijft, hoe warmer je handen worden.

Doordat het ruimtestofje zo snel door de ruimte vliegt, wrijft het ook heel snel tegen de lucht. Daardoor wordt alles extreem warm. Uiteindelijk valt het ruimtestofje hierdoor helemaal uit elkaar en geeft dit zelfs licht! Dat is wat wij vanop aarde kunnen zien als een vallende ster: een ruimtestofje dat met de aarde is gebotst. Met een moeilijk woord wordt zo'n ruimtestofje ook een 'meteoor' genoemd. Een vallende ster is dus niet echt een ster die uit de hemel valt, maar ik vind het toch een coole naam!

Een vallende ster ziet eruit als een indrukwekkende streep licht aan de hemel

Wanneer kan ik vallende sterren zien?

Overal in de ruimte komen ruimtestofjes voor, dus er zullen altijd wel botsingen zijn met de aarde. Je kan dus elke nacht vallende sterren zien. Het moet alleen donker genoeg zijn, dus ga ver genoeg van straatlampen en andere verlichting staan. Het mag natuurlijk ook niet bewolkt zijn, want dan blokkeren de wolken het zicht.

Op sommige momenten van het jaar gebeurt er iets speciaals: je kan dan veel meer vallende sterren zien dan anders! Dat komt omdat er in de ruimte stofwolken voorkomen. Wanneer onze aarde door zo een stofwolk gaat, zijn er veel meer botsingen met ruimtestofjes dan normaal. Het lijkt wel een grote regen van vallende sterren! Dit gebeurt een paar keer per jaar. De volgende keer is tijdens de zomervakantie, op 12 augustus. Je kan dan wel 60 vallende sterren per uur zien! Ook de dagen ervoor en erna zijn er al veel vallende sterren te zien. Ga die periode dus zeker eens kijken naar de hemel 's avonds wanneer het donker is. Hoeveel vallende sterren zie jij?

Hoeveel vallende sterren zie jij?

Foto: Ryan Jacobson (Unsplash)

EEN EEKHOORNTASTISCH AVONTUUR

door Kate Bekaert

Op een dag wandelde kabouter Winde door het woud, op zoek naar een plaats om naar de reusachtige bladeren te kijken die zo ver boven hem hingen dat ze er nog maar zo groot uitzagen als zijn hand. Heel ver boven hem zag hij plots een grote oranje vlek naar beneden komen.

'Hé, wat is dat nu', dacht Winde. De vlek werd groter en groter, en viel sneller en sneller tot Winde plots helemaal niets meer kon zien. Alles was helemaal oranje. 'Dat zal Pimpel wel zijn', dacht Winde, 'die is waarschijnlijk de blaadjes al aan het verven voor de herfst'. Winde veegde voorzichtig de oranje vlek voor zijn ogen weg toen hij merkte dat de verf helemaal niet nat was, maar juist heel zacht en precies van haar gemaakt en eigenlijk ook een beetje bewoog.

Dat vond Winde toch maar vreemd, een zachte, bewegende verfvlek. 'Piep', zei de verfvlek, 'piep, ik heb pijn'. Winde worstelde zich onder de verfvlek uit en zag dat het helemaal geen verf was, maar juist een klein eekhoorntje, nog kleiner dan

Winde zelf. 'Oei Oei, die zal wel uit zijn nest gevallen zijn', dacht Winde. 'Kom kleintje, ik neem jou wel mee naar het kabouterdorp, daar zullen ze wel weten hoe we je kunnen helpen.'

Maar het was nog niet zo makkelijk om de kleine eekhoorn, die Winde 'Vlekje' had genoemd, mee te krijgen naar het dorp. Gelukkig kwam Winde onderweg naar het dorp zijn goede vriend Krak tegen.

'Wacht ik help je wel even, Winde', zei Krak, en hij maakte een heel stevige draagberrie om Vlekje naar het dorp te dragen.

Eindelijk in het dorp aangekomen klopte Winde bij Menthé op de deur, en nam Vlekje mee naar binnen in de prachtige vliegenzwam.

'Hey Menthé, ik heb deze kleine eekhoorn gevonden, ik denk dat hij uit zijn nestje gevallen is, kan jij eens naar hem kijken?'

'Ja hoor, Winde', zei Menthé, en ze onderzocht Vlekje heel zorgvuldig. 'Alles is helemaal in orde, Winde, maak je maar geen zorgen', zei Menthé terwijl ze een papje van wilgenbast op een klein wondje smeerde. 'Maar hij heeft wel honger, dus neem hem maar snel meer naar Smikkelsnoet, die zal wel iets lekkers voor hem hebben.'

Vlekje werd helemaal blij van die woorden, en waggelde heel langzaam achter Winde aan naar de keukens van het dorp. 'Zeg wat heb je daar nu, Winde?', klonk het achter hen.

'Hey Dopje, dit is Vlekje, een kleine eekhoorn die uit zijn nest gevallen is. Ik breng hem nu naar Smikkelsnoet voor wat lekkers, kom je mee?' Dopje knikte en wandelde mee met het waggelende

eekhoornjong en de huppelende Winde. Plots haalde Dopje een heuse kabouterhoed te voorschijn uit zijn knapzak. 'Ziezo Vlekje, nu ben je net zoals wij.' Het zag er wel grappig uit, dat kleine eekhoorntje met die grote rode kabouterhoed. Kabouter Throm stak zijn hoofd uit het deurgat en lachte lichtjes om het zicht, een liedje neuriënd. Throm kon heel mooi zingen en al snel klonk er een heus koor van vogeltjes die met hem meezongen uit de struiken en bomen om hem heen. Nog nooit had Vlekje zoiets moois gehoord en hij keek verbaasd om zich heen om alle verstopte vogeltjes te zien.

In de keuken stond Smikkelsnoet net een prachtige reeks bessentaartjes uit de oven te halen, (en stiekem ook al een paar op te eten). Hij keek geschrokken op toen hij Winde, Vlekje en Dopje hoorde binnenkomen. 'Hey Winde en Dopje, ik had jullie helemaal niet horen komen', zei Smikkelsnoet, en hij veegde heel voorzichtig het bessensap van zijn jasje. 'En wie is dit hier?', vroeg hij aan Vlekje. 'Jij ziet eruit alsof jij ook wel een taartje wil', en hij toverde uit de oven een heerlijk notentaartje, met eikeltjes en walnoten en ook een heel klein beetje abrikozenjam.

De heerlijke geuren uit de keuken waren onweerstaanbaar en al snel waren de andere kabouters er ook. Menthé zette heerlijke kruidenthee en Krak bracht zijn lievelings-theekommetjes mee uit zijn berkenzwam. Throm zong zijn mooiste liedjes en Pimpel gooide confetti van prachtige gouden herfstbladeren. Het was een heus feest. Zelfs Tortel was er bij, Tortel die het altijd zo druk had met de post bezorgen door het bos.

Na veel feesten, mooie liedjes van Throm, de coolste verhalen van Winde en de lekkerste taartjes van Smikkelsnoet, viel Vlekje de eekhoorn in een diepe slaap. Heel voorzichtig, om hem niet te wekken, bracht Tortel het kleine eekhoornjong terug naar zijn nestje.

De volgende dag, bij het eerste ochtendgloren, werd Vlekje langzaam wakker. 'Ah wat heb ik toch heerlijk gedroomd', dacht Vlekje, en hij nestelde zich warm tegen zijn mama en papa aan in hun knusse nestje.

WEDSTRIJD!

Zou jij de kabouters uit dit verhaal ook graag willen ontmoeten? Of ben je benieuwd wat ze nog allemaal meemaken? Kom dan zeker naar het **Trollenfeest van 15 tot 17 september**. Tijdens dit geweldige weekend in de natuur ontdekken we samen de coolste kaboutergeheimen, kan je je vrienden van op kamp terugzien en nog veel meer!

Voor we op Trollenfeest vertrekken, dagen we jullie uit met een wedstrijd.

Hoe denken jullie dat de kabouters uit het verhaal eruitzien? Of denk je dat er speciale kabouters bestaan die nog niet in het verhaal voorkwamen? Toon het ons met een zelfgemaakte kabouter, die je zo origineel en creatief kan maken als je ze zelf wil! Je kan bijvoorbeeld een kabouter tekenen, boetseren, knutselen, schilderen, houtsnijden of nog iets helemaal anders.

Wij maakten alvast op het strand een kabouter van zand, schuim en schelpjes:

JNM WINKEL

De zomer komt er weer aan. Dit betekent natuurlijk super veel coole JNM-kampen! Vind hieronder allemaal mega leuke producten van onze JNM Winkel die jouw kampen-zomer een heel stuk cooler kunnen maken!

LOEPPOTJE MET 2 LENSDEKSELS

Prijs: € 4,50
JNM'ers: € 3,80

Loeppotje met twee lensdeksels. Ideaal om diertjes van dichtbij te bewonderen zonder ze te schaden!

JNM DRINKFLES RETULP (DONKERGROEN)

Prijs: € 16,50
JNM'ers: € 14

De Retulp Urban fles is helemaal plasticvrij! Maar ook het mooie design van deze fles mag er zijn, waardoor gehydrateerd blijven nog nooit zo makkelijk was. Met deze drinkfles ben je helemaal klaar voor de dagtochten op een van je zomerkampen met JNM.

EXCURSIETAS - ZWART

Prijs: € 10,30
JNM'ers: € 8,80

Zoek je een tas om al je excursiespullen in te krijgen? Deze middelgrote zwarte schoudertas kan daar een oplossing voor bieden! Deze tas is het perfecte middel om al je vondsten in te steken, van coole takken tot loepenpotjes vol met coole beestjes!

JNM KINDER T-SHIRT 'MIJ VIND JE' - BORDEAUX

Prijs: € 12,00

Wil jij aan heel de wereld laten zien dat je een trotse JNM'er bent? Dan is dit, of een van onze andere t-shirts, perfect voor jou! Met de slogan 'Mij vind je in het wild' ziet iedereen direct dat jij een mega coole JNM'er bent. En je groepsfoto met al je nieuwe JNM-vriendjes zal er nog nooit zo goed hebben uitgezien.

**JEUCD
BOND** VOOR
**NATUUR
EN MILIEU**

**JNM WINKEL
KORTRIJKSEPOORTSTRAAT 192
9000 GENT**

**DINSDAG, WOENSDAG EN DONDERDAG
OPEN VAN 14U TOT 18U**

**EERSTE ZATERDAG VAN DE MAAND
OPEN VAN 10U TOT 18U**

WWW.JNM.BE/WINKEL